

Scenariusz Lekcji

Robert Makłowicz w Twojej szkole,
czyli gotujemy bigos z Adamem
Mickiewiczem!

Język polski, historia, plastyka - klasy 6-8 (lekcja
multidyscyplinarna)

Sebastian Walczak

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

PROJEKT REALIZOWANY JEST PRZEZ:

PARTNERAMI PROJEKTU SĄ:

PROJEKT WSPIERAJĄ:

Projekt Szkoła dla innowatora współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020, Priorytet 2: Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I, Działanie 2.4: „Współpraca w ramach krajowego systemu innowacji” PO IR, Poddziałanie 2.4.1. inno_LAB-Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów.

SCENARIUSZ LEKCJI

REALIZACJA:

LEKCJI DO OBEJRZENIA: https://drive.google.com/file/d/1fnT7ZChoOZlgMuV-RwFsG1_QRKZrK8nL/view?usp=sharing

Język polski, historia, plastyka – lekcja multidyscyplinarna dla klas 6-8

1. Temat (tytuł) zajęć

Robert Makłowicz w Twojej szkole, czyli gotujemy bigos z Adamem Mickiewiczem!

2. Czas realizacji

45 minut

3. Zakładane cele

Cele ogólne i szczegółowe zostały opracowane wg Podstawy Programowej dla Języka Polskiego w Szkole Podstawowej z dnia 14 lutego 2017 r.

Cel/e ogólny/e:

- Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
- Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.
- Kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej.
- Rozwijanie rozumienia wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu tożsamości osobowej ucznia oraz wspólnot: rodzinnej, narodowej i kulturowej.
- Rozwijanie umiejętności wypowiedzania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.
- Rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

Cele szczegółowe:

Kształcenie literackie:

- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi;
- wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze;

Kształcenie językowe:

- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi;

Tworzenie wypowiedzi:

- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: przepis, opis obrazu,

Samokształcenie:

- samodzielnie redaguje notatki (jadłospis w „Panu Tadeuszu”)
- analizuje przekład intersemiotyczny i komizm sytuacyjny (wykładnia w formie pastiszu programów kulinarnych Roberta Makłowicza),
- korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych, oraz słownika terminów literackich.

Cele lekcji w języku ucznia:

- Znam środki stylistyczne, umiem je znaleźć i wyjaśnić, po co one są.
- Rozumiem rolę historii i tradycji w lekturze.
- Utrwalę pisanie opisów i interpretacji obrazu, redagowania przepisu.
- Będę umiał ułożyć listę gości i jadłospis na wesele lub inne uroczystości.
- Umieję poruszać się w tekście (księgi, wersy).
- Umieję korzystać ze słowników.

4. Kryteria sukcesu, czyli skąd będziemy wiedzieć, że osiągnęliśmy zakładane cele?

Podczas lekcji:

- będziemy wiedzieć, czy uczeń sprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu.
- zna kryteria form wypowiedzi i potrafi je użyć w wypowiedzi pisemnej.

Na podstawie zadań domowych:

- czy uczeń dobrze opanował poznane wcześniej formy wypowiedzi: przepis, opis i interpretacja obrazu.
- Potrafi zastosować wiedzę nabytą w przepisach i fragmentach lektury wiedzę teoretyczną w problemie współczesnym (zredaguj przepis, ułóż listę gości i jadłospis).

5. Sposób aranżacji przestrzeni klasowej

Lekcja realizowana poza przestrzenią klasy, najlepiej na boisku szkolnym, na otwartej przestrzeni. Do przygotowania lekcji należy zorganizować symboliczne stanowisko kuchenne, grill/kuchenkę turystyczną do podgrzania bigosu, stół do ekspozycji potrawy.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

6. Rozgrzewka /prowokacja/ zadanie na dobry początek

Abstrakcja w naszym wykonaniu.

Zanim cokolwiek powiesz, przygotuj: talerz, naczynie z uprzednio przygotowanym bigosem, widelec. Poszukaj inspirującego otoczenia, włóż na talerz porcję bigosu, rozsmaruj go na talerzu i usuń z powrotem do naczynia. Poproś o wykonanie zdjęcia powstałego dzieła, wytłumacz, że kultura i sztuka może być wszędzie, trzeba tylko dobrze szukać i czytać między wierszami.

7. Opis przebiegu lekcji

Lp.	Czynności nauczyciela (czasowniki operacyjne, np. przedstawia, tłumaczy, sprawdza itp.)	Czynności uczniów (czasowniki operacyjne, np. piszą, czytają, dyskutują, planują itp.)	Czas realizacji
1.	Wykład o malarzach abstrakcjonistach i sensie takiej sztuki.	Wykonuje zrzut ekranu. Notuje polecenie zadania domowego. <u>Zadanie dla klasy 7:</u> Sporządź opis i interpretację powstałego na talerzu dzieła sztuki zgodnie z formą wypowiedzi (opis obrazu).	5 min.
2.	Opowiada o pamiętniku Mickiewicza – wprowadzenie do tematu lekcji.	Uważnie słucha.	2 min.
3.	Wykład o tradycji zasiadania i spożywania posiłków przy stole w szlacheckich dworach.	Redaguje notatkę w zeszycie ze streszczeniem wywodu nauczyciela.	2 min.
4.	Wykład - Historia pierwszej książki kucharskiej umieszczonej w „Panu Tadeuszu”.	Znajduje fragment, o którym mowa, cytuje go. (zasada kto pierwszy, ten lepszy)	2 min.
5.	Wykład - Opis uczyty w „Panu Tadeuszu”. Nauczyciel podaje tajny kod IV 881 i poleca go rozszyfrować.	Rozszyfrowuje kod podany przez nauczyciela.	5 min.

		<p>Posługuje się książką w celu odnalezieniu fragmentu tekstu (czytanie zapisu wersyfikacyjnego)</p> <p>Czyta odpowiedni fragment.</p>	
6.	<p>Czyta i objaśnia opis poetycki gotowania bigosu.</p>	<p>Szuka i rozszyfrowuje środki stylistyczne użyte w tekście.</p> <p>Interpretuje ich znaczenie.</p> <p>Interpretuje fragment tekstu jako całość.</p>	8 min.
7.	<p>Wysyła fragmenty tekstu „Pana Tadeusza” dot. gotowania bigosu oraz przepisu kulinarnego na bigos staropolski</p> <p>https://www.kwestiasmaku.com/przepis/bigos-staropolski</p>	<p>Notuje polecenie zadania domowego.</p> <p><u>Zadanie dla klasy 6:</u></p> <p>Zredaguj przepis na bigos staropolski według receptury i wskazówek z „Pana Tadeusza” zgodnie z regułami formy wypowiedzi.</p>	3 min.
8.	<p>Wyjaśnia zabieg idealizacji opisu gotowania bigosu,</p> <p>Nawiązuje do tradycji ostatniego stulecia</p>	<p>Uważnie słucha.</p> <p>Redaguje notatkę w zeszycie ze streszczeniem wywodu nauczyciela.</p>	3 min.
9.	<p>Podaje hasła pojawiające się na ucztach: ozór, chołodziec litewski, kontuzy, arkas, pieczone, kawijary, kumpia, legumina, brunele, węgryzn, lipiec, comber, półgęski.</p>	<p>Zapisuje podane hasła w zeszycie.</p> <p>Notuje polecenia zadania domowego.</p> <p><u>Zadania dla klasy 8:</u></p> <p>1. Sporządź jadłospis na złote gody Zosi i Tadeusza Sopliców w formie menu. Zaplanuj dania od obiadu do późnej kolacji.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny, języka polskiego, dawnej polszczyzny (on-line), • Szuka haseł, • tłumaczy treść i stosuje hasła w kontekście omawianego dzieła. <p>2. Ułóż listę gości i zaplanuj ich usadzenie przy stolikach, zaproś wszystkich bohaterów występujących w „Panu Tadeuszu”, pamiętaj o przestrożach Sędziego o grzeczności, kulturze i siadaniu przy stole zgodnie z wiekiem, płcią i zajmowanym stanowiskiem.</p>	5 min.

10.	<p>Podsumowuje całość lekcji.</p> <p>Powtarza najważniejsze treści dot. lektury (artyzm opisu, plastyka wypowiedzi, siła historii i tradycji).</p> <p>Upewnia się, czy wszyscy rozumieją, jakie zadania mają wykonać (każdy poziom klas 6, 7, 8).</p> <p>Prosi o kilka słów komentarza, oceny lekcji oraz odbioru lektury.</p> <p>Dziękuje za udział w lekcji.</p>	<p>Sprawdza notatki z lekcji.</p> <p>Analizuje, co jest niezrozumiałe, ewentualnie pyta o szczegóły, redaguje dodatkowe wyjaśnienia.</p> <p>Formułuje syntetyczne wnioski, oceny, uwagi.</p>	3 min.
-----	--	--	--------

8. Sposób podsumowania lekcji

- Łapka w górę! – uczniom, których lekcja czegoś nauczyła, podnoszą rękę ~~w górę~~ i podają jeden argument, którzy uzasadnia ich ocenę.
- Zdania podsumowujące. Metoda zdań podsumowujących polega na poleceniu uczniom dokończenia zdania: Dziś nauczyłem/łam się Zrozumiałem/łam, że..... Przypomniałem sobie, że.....Zaskoczyło mnie, że.....

9. Treść zadania domowego (jeśli jest planowane)

Zadanie dla klasy 6:

Zredaguj przepis na bigos staropolski według receptury i wskazówek z „Pana Tadeusza” zgodnie z regułami formy wypowiedzi.

Zadanie dla klasy 7:

Sporządź opis i interpretację powstałego na talerzu dzieła sztuki zgodnie z formą wypowiedzi (opis obrazu).

Zadania dla klasy 8:

1. Sporządź jadłospis na złote gody Zosi i Tadeusza Sopliców w formie menu. Zaplanuj dania od obiadu do późnej kolacji.

Uczeń:

- Korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny, języka polskiego, dawnej polszczyzny (on-line),
- Szuka haseł,
- tłumaczy treść i stosuje hasła w kontekście omawianego dzieła.

2. Ułóż listę gości i zaplanuj ich usadzenie przy stolikach, zaproś wszystkich bohaterów występujących w „Panu Tadeuszu”, pamiętaj o przestrożach Sędziego o grzeczności, kulturze i siadaniu przy stole zgodnie z wiekiem, płcią i zajmowanym stanowiskiem.

10. Jakie strategie, metody sprzyjające rozwijaniu kompetencji proinnowacyjnych wykorzystałam/wykorzystałem?

Praca w grupach i parach, zadawanie pytań, informacja zwrotna

(na podstawie: <https://blog.ceo.org.pl/metody-rozwijania-u-uczniow-i-uczennic-kompetencji-proinnowacyjnych/>)

UWAGI - sposób realizacji: proponowana lekcja może zostać poprowadzona w dwóch formach:

on-line: jako spacer nauczyciela transmitowany na żywo za pomocą np. Zoom, Google MEET. W tym przypadku potrzebny będzie asystent nagrywający spotkanie,

stacjonarnie: w formie wycieczki szkolnej z uczniami (osoby biorące udział muszą zabrać ze sobą zeszyt przedmiotowy i przybory do pisania), wówczas nauczyciel musi pamiętać, by podczas spaceru zatrzymywać się w miejscach umożliwiających w miarę swobodne pisanie.